

Sessio 7 Hyvinvointiteknologia ja digitalisaatio II, Pj. Mervi Vähätalo

Anne Kuusisto: Sähköinen hoitotyön yhteenveto edistää hoidon jatkuvuutta

Anne Kuusisto, Satakunnan hyvinvointialue

Sosiaali- ja terveydenhuollossa digitaalisten palvelujen kehittämiseksi asetetaan suuria odotuksia. Tietojärjestelmien toimivuudella on keskeinen asema eri toimijoiden välisessä yhteistyössä. Hoitotyön yhteenveto on lakisääteinen asiakirja, jonka terveydenhuollon ammattilaiset näkevät Potilastiedon arkistosta. Se on toistaiseksi ainoa hoitotyöstä tuotettu asiakirja, jonka potilas näkee kansalaisten verkkopalvelusta (OmaKanta).

Esityksessä kuvataan väitöstutkimuksen avulla tuotetun tiedon avulla, mitä digitalisoidun yhteistyön näkökohtia on otettava kehityskohteiksi, mikäli halutaan edistää potilaan hoidon jatkuvuutta hoitovastuun siirtyessä hoitopaikasta toiseen tai potilaan kotiutuessa.

Tutkimuksessa on tarkasteltu sähköisten järjestelmien kautta tapahtuvan yhteistyön ongelmakohtia, joita on hoitotyön osalta toistaiseksi tutkittu vähän niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Tutkimuksessa arvioitiin potilaan hoidon jatkuvuuden onnistumista käytettäessä sähköistä hoitotyön yhteenvetoa ja sen yhteyttä hoidon tuloksiin. Lisäksi tuotettiin suositukset organisaatioiden rajat ylittävän, tiedollisen ja hallinnollisen jatkuvuuden turvaamiseksi sekä hoitotyön yhteenvedon kehittämiseksi. Tutkimusaineisto koottiin erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhuollossa työskenteleviltä hoitotyöntekijöiltä haastattelemalla ja kyselytutkimuksella.

Tutkimuksen tulokset lisäävät tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation mahdollisuuksista ja rajoituksista. Tuloksia voidaan soveltaa hyvinvointialueella sähköisten omahoitoa tukevien terveystietopalvelujen kehittämisessä, kun suunnitellaan alueellista yhteistyötä sekä pohditaan tietojärjestelmien roolia kansalaisten hoidon ja palveluiden jatkuvuuden turvaamisessa.

Mervi Vähätalo: Tiedolla johtaminen – mahdollisuus vai mahdottomuus

Mervi Vähätalo, SAMK

Sote-uudistuksen aikana kiinnitettiin paljon huomiota tiedolla johtamisen kehittämiseen ja datan tehokkaampaan hyödyntämiseen. Kansallisesti aiheeseen liittyviä hankkeita ja ohjelmia on ollut useita viime vuosina (esim. MaTi, Toivo, TAHTO, Virta). Tavoitteena on ollut mahdollistaa järjestämislain veloitteen toteuttaminen, jossa hyvinvointialueita edellytetään hyödyntämään tietoa päätöksenteon tukena. Laki tiedon toissijaisesta käytöstä mahdollistaa tämän teoriassa, mutta käytännön välineet ja rakenteet ovat puuttuneet. Kansallisten hankkeiden ja ohjelmien tuloksena on luodut välineet ja rakenteet mahdollistavat sote-palveluiden kansallisen seurannan ja vertailtavuuden. (Valo, 2022.)

Päivittäisessä ruohonjuuritason johtamisessa tiedon hyödyntäminen päätöksenteon tukena on vielä varsin maltillista ja välineitä ja rakenteita tähän on vähemmän kuin kansallisen tason seurantaan. Ongelmana on laitteiden tuottaman datan tekninen integrointi yhteen resurssi- ja

taloustiedon tai potilas-/asiakastiedon kanssa sekä koontitiedon puute. Päivittäisjohtamisessa tietojen koostaminen käsityönä on liian aikaa vievää. (Larsio, 2023.) Toisaalta myös osaamisessa on haasteita, jotka voivat liittyä niin tietotekniikkaan kuin johtamisosaamisenkin. Kansallisen tason tietojohdamisen kehittämistyössä ei ole kiinnitetty juurikaan huomiota osaamiseen liittyviin haasteisiin (Laihonen & Saranto, 2021).

SAMKin, Tunin ja Diakin yhteishanke (IKI - Ikääntymisestä Innovaatioiksi) haluaa osaltaan olla tukemassa lähijohtamisen muutosta ja edistämässä kertyvän datan hyödyntämistä työn suunnittelussa ja arvioinnissa. Yhteistyö on aloitettu käymällä keskusteluja kotona-asumista tukevia palveluita järjestävien tahojen kanssa. Esille on noussut tarve paitsi hyödyntää teknologiasta saatavaa dataa mahdollisimman tehokkaasti, myös tarkastella, mitä dataa on käytettävissä teknologian käytöstä saatavien hyötyjen arviointiin.

Yhteistyö on aluillaan, mutta tavoitteena on syksyn 2023 aikana saada alkuun pilotteja, joissa tunnistetaan, mitä dataa teknologiasta ja sen käyttöön liittyvistä resursseista kertyy, millaista analytiikkaa datan jalostaminen päätöksenteossa hyödynnettäväksi tiedoksi vaatii sekä millaisia toimintamalleja tämä prosessi edellyttää tiedon käsittelyn, siirron ja luvitusten osalta.